

Fruitig tuinplezier toegewenst met de nieuwe Fruit-ABC-nieuwsbrief!
Kunt u deze nieuwsbrief niet goed lezen? Online [pdf-versie](#).

VOORWOORD

In november oogst je (gewone) kiwi's, mispels, persimoen en kaki's. Verzamel en vernietig het valfruit. Strooi op de zwart gemaakte (onkruidvrije) boomstrook van fruitbomen en fruitstruiken een laagje compost. Wildopslag van fruitbomen kan je nog steeds verwijderen. Plant eens een boom ter nagedachtenis aan iemand! Geschikt hiervoor zijn de amandel 'Robijn', okkernoten/walnoten en roodvlezige appelrassen.

INHOUD

Voorwoord.....	1
Fruitige tuintips voor november.....	1
Snoei	1
Fruitsoorten snoeien in november.	1
Licht verstorende takken wegnemen... ..	1
Vermeerdering	2
Fruitsoorten te stekken in november. .	2
Planten.....	2
Optimale plantafstanden.....	2
Plantplannen voor kleinfruit?	2
Onderhoud	2
Kiwi's niet te vroeg plukken!	2
Allerlei.....	3
Agenda	3
November 2023.....	3
December 2023	3

FRUITIGE TUINTIPS VOOR NOVEMBER.

Planten: blauwe bessen, blauwe honingbes, frambozen en jostabes.
Snoeien en stekken van vlierstruiken. Snoeien van tweemaal dragende - en herfstframbozen.
Licht verstorende takken bij appel- en perenbomen verwijderen.
Winterstek onderstammen 'MM 106', Kwee en 'Saint Julien A'.

Wortelstekken van bramen en pruimonderstam.

Scheuttoppen afleggen van bramen en taybessen.

Plukken van kiwi's, mispels en kaki's. Pluk en vernietig de grote, onrijpe vijgen. Kleine groene bolletjes (erwtgrootte) laat je hangen. Alle valfruit opruimen.

Bij fruitbomen kan je boomlijmbanden aanbrengen tegen de wintervlinder. Verwijder in de steenfruitbomen alle verdroogde vruchten (mummies). Boomstammen behandelen met stamafwit-middel (tegen vorstscheuren). Bomen beschermen tegen wildvraat. Kweewortels beschermen tegen wintervorst.
Strooi ca 3 cm gehakselde bladmulch onder de fruitbomen en houtig kleinfruit. Nestkastjes (vogels) reinigen met heet water, laten drogen en opnieuw omhoog hangen.

Van sommige onderwerpen kan je in deze nieuwsbrief meer lezen.

SNOEI

Fruitsoorten snoeien in november.

Raadpleeg de fruit-

[snoeikalender](#).

Een gewone (uitdunnings-) snoei kan je in november doen

bij bramen, frambozen, Japanse wijnbes, taybessen, kruisbessen en trosbessen. Volg eens een les/lezing in het snoeien van fruitbomen en fruitstruiken! → Zie agenda onderaan! [Lees meer](#)

Licht verstorende takken wegnemen.

Neem nu 2 of 3 dikke & steil groeiende takken bovenin de (laagstam)appel- en perenbomen weg. Te dikke takken nemen licht weg van het vruchthout lager in de boom.

FRUITSOORT	Snoeikalender per maand											
Nederlandse naam	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Kiwibes, kiwiberry												
Gewone kiwi												
Krentenboompje												
Aardbeiboom												
appelbes												
Pawpaw												
Tamme kastanje												
Sierkwee, dwergkwee												
Citroen, sigaarappel												

Met een scherpe snoeizaag of takkenschaar gaat dit werk snel. Het overige snoeiwerk (snoei van het vruchthout) doe je in de winter of in het vroege voorjaar (februari-maart). Verwijder alle kankeraantastingen bij appelbomen, zodat er enkel gezonde takken overblijven.

Snoei bij droog weer en gebruik een scherpe snoeizaag, dan is een wondbehandeling niet nodig. [Lees meer](#)

VERMEERDERING

Fruitsoorten te stekken in november.

Vijgen,

kruisbessen,

kiwibessen, kiwi, 'MM 106'

(appelonderstam), Kwee A en Adams, kersonderstam 'Colt',

pruimonderstammen, mirabelpruimen en jostabes. Raadpleeg de

fruitstekkalender. Sommige fruitsoorten kan je beter in een vorstvrije kas (in pot) stekken, maar de meeste soorten kuil je als winterstek in openlucht in. [Lees meer](#)

PLANTEN

Optimale plantafstanden

Laagstam (appel, peer, pruim) plant je op ca 1,50 m, half- en hoogstammen (appel, peer, pruim, kers, walnoot) op ca 7-10 m.

Struiken van kruisbessen, rode- en zwarte trosbessen op ca 1 m.

Leivormen van kleinfruit en appel & peer & trosbessen op 0,50 m. [Minitrees](#) (zuilvormige appelbomen) op 0,50 of 0,60 cm.

Druiven plant je op 1,30 of 1,75 m in de rij en minstens 2 m tussen de rijen. Afhankelijk van de grondsoort, fruitsoort, ras en gebruikte onderstam kan de optimale plantafstand verschillen. Ook de onderstam en het gekozen plant- en teeltsysteem heeft een invloed op de optimale plantafstand.

Fruithagen van houtig kleinfruit zoals trosbessen, kruisbessen en frambozen plant je op de kleinste afstand. [Lees meer](#).

Plantplannen voor kleinfruit?

* Pluktijd kan verschillen volgens het ras, seizoen en de grondsoort. Raadpleeg uw Groente- en Fruit Encyclopedie voor meer informatie!

Door in de herfst meerdere soorten kleinfruit te planten kan je vanaf half mei tot einde oktober regelmatig oogsten. Combineer hoog- en halfstambomen met kleinfruit en/of een bloemenrand. Het snelste kan je oogsten van aardbeien, trosbessen, herfstframbozen én (stekelarme) kruisbessen. Kleinfruit is geschikt voor grote én kleine tuinen. Ook in een moestuinbak kan je langs de kant een kruisbes planten en omhoog leiden aan steunstokken of aan een traliwerk.

Een **breed groeiende fruithaag** kan je maken met vijgen.

Voor een **smalle fruithaag** (in volle grond) kan je druiven, rode trosbessen, witte trosbessen, kruisbessen, kiwibes 'Issai' en herfstframbozen gebruiken. [Lees meer](#).

ONDERHOUD

Kiwi's niet te vroeg plukken!

Om een hoog suikergehalte te hebben in de kiwivruchten zal je zo laat mogelijk plukken. Pluk na de eerste lichte vorst (ca 15-30 nov.), afhankelijk van het ras en de standplaats.

Pluk de kiwi's zonder vruchtsteel en laat die stelen hangen aan de plant.

Zo is het bij de snoei, gemakkelijk om te weten waar je moet snoeien. Na de pluk rijpen de vruchten nog enkele weken na, voor ze eetrijp zijn.

Kiwivruchten zijn erg gevoelig voor ethyleen (= rijpingsgas), zodat enkele rijpe appels de rijping versnellen. [Lees meer](#).

ALLERLEI

In volgende nieuwsbrief:

SNOEI:

Te snoeien in december.

Druiven in kas/serre snoeien.

VERMEERDERING:

Te stekken in december.

Fruitboomonderstammen stekken.

PLANTEN:

Bomen en struiken met kale wortels planten.

ONDERHOUD:

Vorstscheuren en vorstspleten voorkomen.

ALLERLEI:

Snoeilessen, entlessen.

Boekentips.

GROENTE- EN FRUIT Boekentips.

- Groente- en Fruit Encyclopedie. [Info](#).
- Gemakkelijk fruit. Uit eigen tuin, van terras of balkon. [Info](#). Nog te bekomen bij de auteur.
- ABC van het plantenlatijn. Betekenis van botanische namen. [Info](#).
[Lees meer over deze tuinboeken](#)

TEELT VAN WALNOTEN

Boek "De teelt van walnoten". Handleiding voor de teelt van walnoten/ okkernoten. Ruim 440 pagina's kennis. Auteurs zijn Bob Wertheim, A.H Baltissen en Anne Oosterbaan. Verkoopprijs is 59 €. [Te bestellen via](#)

AGENDA

Bij interesse neem je vooraf contact op met de organisator.

Op zoek naar een spreker/lesgever voor uw vereniging? [Lees meer](#).

November 2023.

- Zo 5 nov 2023 (9u30) Voordracht "snoeien van druiven" te B-8791 Beveren Leie. [Info](#).
- Di 7 nov 2023 (19u30) Voordracht "teelt van braambessen" te B-9255 Buggenhout. [Meer info](#).
- Di 7 nov 2023 (10u) Snoeien en stekken van houtig kleinfruit en fruitstruiken te NL-2616 LV Delft. [Info](#).
- Za 11 nov 2023 (13u30) Workshop fruitbomen snoeien te NL-7872 PG Valthe. [Info](#).
- 11-12 november Pom Expo te Villeneuve d'Asq (FR), met info- en fruitstand Pomko. [Info](#).
- Zo 12 november 2023 6de Notendag te Emblem (Ranst) [Meer info](#).

- Di 14 nov 2023 (19u30) Voordracht "Gemakkelijk Fruit", met Alexander Kerbush te B-3680 Maaseik. [Info](#).
- Di 14 nov 2023 (19u) Cursus "Zomer- en wintersnoei fruitbomen" (theorie) te B-8800 Roeselare. Later volgt er een praktische les wintersnoei en zomersnoei. (16 dec 2023 en 1 juni 2024). Org. Tuinhier Roeselare (ism Stad Roeselare en Pomko). [Info](#).
- Do 17 nov 2023 (19u30) Voordracht kamerplanten (soorten, standplaats en verzorging). B-9090 Melle. [Info](#).
- Di 21 nov 2023 (19u30) Voordracht "snoeien en enten van fruitbomen in de stadstuin" te B-8610 Kortemark. [Info](#).
- Za 25 november 2023 (14-16u) Start bijeenkomst leifruitcursus: planten van leifruit. Later 3 lessen (januari, maart, juni) ivm enten, wintersnoei en zomersnoei. Locatie is in en rond het Fruitteeltmuseum te Kapelle (NL). Cursus is voor beginners en gevorderden. Deelname 100 €. [Info](#).
- Za 25 nov 2023 (14u) Praktijk: aanplant van een fruitboom. Locatie: Hof ter Saksen, B-9120 Beveren. [Info](#).
- Zat 25 november 2023 (8u30 - 16u) Cursus "Snoeien van laag- en hoogstam fruitbomen" (theorie en praktijk). Reservedata zijn vr 15 december, za 20 januari 2024 en vr 8 maart 2024. Kostprijs: 195 €. Locatie: PCLT te B-8800 Roeselare. [Meer info](#).
- Do 30 november 2023 (19u30) Voordracht **stekken van planten** (theorie) ivf workshop stekken. Locatie: Fazantenhof te B-9070 Destelbergen. Org: Voedselbos De Zoetenhof & Tuinhier O.VI. Deelname: 20 ofwel 25 € (Velt/Tuinhier leden en niet-leden). [Inschrijven](#). **Tip!**

December 2023

- Zaterdag 2 december 2023 (13u30) **Workshop stekken** van diverse soorten fruitstruiken en onderstammen. Locatie: Voedselbos De Zoetenhof te B-9070 Destelbergen. Deelname: 20 ofwel 25 € (Velt/Tuinhier leden en niet-leden). [Inschrijven](#).

- Za 2 dec (9-12u) **Snoeicursus van houtig kleinfruit**. Deelname 20€. Locatie: Tectura Tuinbouwschool, B-9090 Melle. [Inschrijven](#).
 - Di 5 dec 2023 (19u30) Voordracht "bestuiving van fruitsoorten" te B-9255 Buggenhout. [Meer info](#).
 - Do 7 dec 2023 (19u30) Voordracht "snoeien van druivelaars" te B-2560 Kessel. [Meer info](#).
 - Vrij 8 dec 2023 (19u30) Voordracht "verwerken van groenten", te B-9230 Wetteren. [Info](#).
 - Za 9 dec 2023 (14u) **Snoeidemo van druiven en kiwibes**. Deelname 10 Euro. Locatie: Kruisbessen Proeftuin te B-9930 Lievegem (Zomergem). [Info](#).
 - Za 9 dec 2023 (10u) Praktische **snoei van druiven** te B-2222 Itegem. [Info](#).
 - Za 9 en/of 16 dec 2023 **Workshop stekken**. Regio Sint-Niklaas (Pomona). [Info](#).
 - Zo 10 dec 2023 (9u30) Voordracht "ziekten en plagen bij kleinfruit en druiven" te B-9660 Opbrakel. [Info](#).
 - Wo 13 dec 2023 (19u30) Voordracht **druiventeelt** (aanplant, opbouw en verzorging) te B-2491 Olmen. [Info](#).
 - Vrij 15 december 2023 (8u30 - 16u) Cursus "Snoeien van laag- en hoogstam fruitbomen" (theorie en praktijk). Reservedata zijn za 20 januari 2024 en vr 8 maart 2024. Kostprijs: 195 €. Locatie: PCLT te B-8800 Roeselare. [Meer info](#).
 - Za 16 dec 2023 **Snoeidemonstratie van druivelaars** te B-2230 Ramsel. [Meer info](#).
 - 13 december, 17 januari en 14 februari (9-17u) **cursus biologische fruitteelt**. Org: Pcfruit en Delphy. [Info](#).
 - Do 14 dec (19u) Voordracht "kleinfruit" te B-8211 Aatrijke. [Info](#).
 - Do 14 dec (19u30) Voordracht **aardbeiteelt** (soorten, teelt en verzorging) te B-3200 Aarschot. [Info](#).
 - Za 16 dec **Snoeidemo druiven** te B-2230 Ramsel. [Info](#).
-

SLOT

Nog geen abonnee? [Schrijf je nu in voor deze Fruit-nieuwsbrief](#).

Komt deze nieuwsbrief bij jou in de SPAM box? Voeg het emailadres gdekinder@gmail.com toe tot de contacten van uw emailprogramma en het probleem is meestal opgelost!

SOCIALE MEDIA EN BLOG

Blijf op de hoogte met [facebook](#) (liefhebbers van fruit en fruitteelt) en [twitter](#).

VORIGE NIEUWSBRIEF LEZEN? (PDF)

Zie [webpagina](#).

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je je hiervoor opgegeven hebt. Wij gaan zeer voorzichtig om met je persoonsgegevens en doen er alles aan om deze gegevens zo goed mogelijk te beschermen.

TE VEEL NIEUWSBRIEVEN? Klik hier om je [af te melden en uit te schrijven](#)

1 november 2023 - mailing aan 6 161 fruit(tuin)minnende gezinnen.

Bedankt voor uw aandacht!

Guy De Kinder, auteur van de Fruit-ABC nieuwsbrief

Opmaak te Melle, 31-10-2023 07:50

[Afmelden](#)
[Contact](#)